

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНТЕРНЬОЗ
У К Р А Ї Н А

РАДА

НАСТУПНЕ ПОКОЛІННЯ

**Маріупольський
університет**

Кафедра економіки праці

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
АСОЦІАЦІЯ КОМПАНІЙ
З МІЖНАРОДНОГО
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ**

Заклад
післядипломної
освіти «Центр
підвищення
кваліфікації
служби зайнятості»

МАТЕРІАЛИ

КРУГЛОГО СТОЛУ

**«Міграційна політика як важіль
поствоєнного розвитку України»**

27 лютого 2024 року

**МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ**

Київ 2024

ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості»
вул. Нововокзальна, 17, м. Київ

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КРУГЛОГО СТОЛУ

27 лютого 2024 року, вівторок

- 09:30-10:00 Реєстрація учасників конференції
- 10:00-15:00 Засідання круглого столу
- 12:00-13:00 Перерва

Регламент роботи:

- для виступів та презентацій - 10 хвилин
- для коментарів та пропозицій - до 5 хвилин

Робочі мови: українська, англійська

Відкриття круглого столу

Мельник Валентина – в.о. директора ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», канд. екон. наук, доцент

Модератор круглого столу

Воскобойник Василь – президент Всеукраїнської асоціації компаній з міжнародного працевлаштування

ДОПОВІДІ ТА ВИСТУПИ

10:00 – 12:00

Калініна Світлана – декан економіко-правового факультету Маріупольського державного університету, д-р екон. наук, професор

Лібанова Елла – директор Інституту демографії та проблем якості життя НАН України, академік НАН України, д-р екон. наук, професор

Марчак Дарина – Перша заступниця Міністра соціальної політики України

Бережна Тетяна – заступник Міністра економіки України

Землянська Наталія – Голова правління Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Жовтяк Юлія – Директор Державного центру зайнятості України

Дунда Олег – народний депутат України

Козир Сергій – народний депутат України

Руцишин Ярослав – народний депутат України

Фролов Павло – народний депутат України

Почтариця Юлія – керівник секретаріату ТСК ВРУ

13:00 – 15:00

Надрага Василь – професор кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського, д-р екон. наук, професор

Лісогор Лариса – головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень, д-р екон. наук, професор

Маршавін Юрій – професор кафедри соціоекономіки та управління персоналом ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана», д-р екон. наук, професор

Лаба Мирослав – Експертна економічна платформа

Гетман Олег – координатор експертних груп Економічної експертної платформи

Ізовіт Тетяна – Президент-голова правління Асоціації «Укрлегпром»

Забловський Андрій – Амбасадор українського бізнесу, член Правління Шведсько-української торгової палати

Храпко Іванна – Голова Молодіжної ради Федерації профспілок України

Гаврилечко Юрій – доцент кафедри національної безпеки, менеджменту та публічного адміністрування Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «МНТУ», канд. держ. упр.

Позняк Олексій – завідувач сектору міграційних досліджень Інституту демографії та проблем якості життя НАНУ, канд. екон. Наук

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ

Андрюніна Дарія – начальник відділу з питань трудової міграції департаменту праці та зайнятості Міністерства економіки України

Губська Аліна – інспектор Центру розвитку людського потенціалу Маріупольського державного університету

Євтушенко Ірина – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», канд. психол. наук, доцент

Калюжна Євгенія – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», канд. психол. наук, доцент

Каменів Михайло – керівник експертної групи з питань формування стратегій та регіонального розвитку Міністерства соціальної політики України

Колесник Ірина – заступник директора ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», канд. екон. наук, доцент

Константинова Юлія – в.о. декана історичного факультету Маріупольського державного університету, доцент кафедри політології та міжнародних відносин, канд. іст. наук, доцент

Коробченко Лідія – директор Центру розвитку людського потенціалу Маріупольського державного університету

Кравченко Наталія – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості»

Купрій Ольга – Директор департаменту стратегічного планування, бюджетування та статистики Державного центру зайнятості України

Ланська Світлана – в.о. завідувача кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, канд. екон. наук, доцент

Малецька Тетяна – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості»

Махсма Марія – професор кафедри соціоекономіки та управління персоналом ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана», д-р екон. наук, професор

Мельничук Ірина – в.о. декана факультету філології та масових комунікацій Маріупольського державного університету, доцент кафедри української філології, канд. філол. наук, доцент

Мищенко Світлана – керівник відділу забезпечення якості освіти, ліцензування та акредитації ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», доцент кафедри економічної теорії та підприємництва, канд. екон. наук, доцент

Омельченко Володимир – професор кафедри менеджменту та фінансів Маріупольського державного університету, д-р екон. наук, професор

Омельченко Ганна – доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету, канд. екон. наук, доцент

Ортікова Наталія – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», доктор філософії (PhD) у галузі психології

Пирлік Наталія – в.о. декана факультету іноземних мов Маріупольського державного університету, доцент кафедри романо-германської філології, канд. філол. наук, доцент

Плетка Ольга – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення

кваліфікації служби зайнятості», канд. псих. наук

Подунай Валерія – доцент кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, канд. екон. наук, доцент

Руцишин Ярослав – народний депутат України

Семчук Надія – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості», канд. філос. наук, доцент

Тахтарова Клавдія – доцент кафедри економіки праці Маріупольського державного університету, канд. екон. наук, доцент

Чувардинський Владислав – аспірант ОНП «Економіка» Маріупольського державного університету

Шакірова Світлана – здобувач вищої освіти ОС «Магістр» ОПП «Управління персоналом та економіка праці» Маріупольського державного університету

Шевцова Дар'я – викладач вищої категорії ЗПО «Центр підвищення кваліфікації служби зайнятості»

Шевчук Наталія – головний спеціаліст відділу з питань трудової міграції Міністерства економіки України

ПІДСУМКИ

Василь Воскобойник, керівник проекту «Візія-2033»,
Президент Всеукраїнської асоціації компаній
з міжнародного працевлаштування:

«Після закінчення бойових дій один з найбільш затребуваних фахів буде будівельник. Отже, перспективи будівельної галузі виглядають дуже привабливо і треба реалізовувати їх вже зараз. В тому числі, за допомогою сучасної міграційної політики, для розробки якої я пропоную створити робочу групу, в яку залучити найкращих в Україні спеціалістів».

Світлана Калініна, декан економіко-правового факультету
Маріупольського державного університету,
д-р екон. наук, професор:

«В основу розбудови державної міграційної політики має бути покладена Концепція поствоєнного економічного розвитку України. Найголовнішим завданням держави має стати кардинальне зростання продуктивності праці як основи економічного зростання і стримування відтоку населення».

Елла Лібанова, директор Інституту демографії та проблем якості життя НАН України (м. Київ),
д-р екон. наук, професор:

«Ми маємо розробити не просто стратегію повернення мігрантів з-за кордону, а там має бути акцент на те, що ми їм зможемо запропонувати... Питання в тому, щоб ми повернули людей, які можуть і хочуть працювати в Україні».

Дарина Марчак, перша заступниця міністра соціальної політики України:

«Міграційна політика має бути продовженням загальної демографічної політики, якою опікується Мінсоцполітики, і політики щодо зайнятості, якою опікується Мінекономіки. Передусім ми маємо забезпечити працевлаштування і гідний заробіток для українських громадян, зокрема значної кількості ВПО, які зараз не мають роботи. Залучення мігрантів буде необхідне для відбудови, але до цього питання треба підійти зважено. За досвідом розвинених країн, трудову міграцію слід використовувати прицільно, виходячи з того, в яких секторах та в яких професіях Україна буде мати дефіцит, який неможливо задовольнити за рахунок української робочої сили. Інакше це може не вирішити, а посилити диспропорції на українському ринку праці, погіршити становище українських громадян, і соціальне напруження у країні».

Купрій Ольга, Директор департаменту стратегічного планування, бюджетування та статистики Державного центру зайнятості України:

«В умовах загострення безробіття та зростання дисбалансу на ринку праці особливої уваги набуває розбудова виваженої міграційної політики. Державна служба зайнятості долучається до вирішення проблем трудоворесурсного забезпечення ринку праці, зокрема через реалізацію програм професійної підготовки, перепідготовки населення, а також програм з підтримки бажаючих в організації чи розширенні власного бізнесу».

Наталія Землянська, Голова правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття:

«Непродумані, необережні законодавчі зміни під час війни можуть призвести до демпінгу на ринку праці, стимулювати тіньову зайнятість, посилити соціальну та економічну нерівність».

Олег Дунда, народний депутат України:

«Щоб повернути українців додому, маємо відпрацювати два напрямки. Зовнішній напрямок – українці за кордоном повинні відчувати постійний захист в будь-якому куточку світу. І внутрішній – Україна зобов’язана перейти на власний продукт, власне виробництво, а це гарантовані робочі місця і працююча економіка. А працююча економіка – запорука нашої перемоги».

Павло Фролов, народний депутат України:

«Для післявоєнного відновлення економіки та зростання ВВП Україна потребуватиме додатково 8 мільйонів працівників. Отже, на державному рівні треба терміново змінювати політики і стратегії для максимального залучення усіх працездатних українців до ринку праці. Величезний ресурс – це працездатні внутрішньо переміщені особи (ВПО). Враховуючи невизначеність щодо виплати репарацій та відсутність державних коштів на відбудову зруйнованого агресором житла, стратегічним рішенням залучення ВПО до роботи є створення можливостей для отримання безвідсоткового пільгового кредиту терміном на 30 плюс років на купівлю власного житла».

Іванна Храпко, голова Молодіжної ради
Федерації профспілок України:

«Розробка та втілення міграційної політики, як одного з ключових елементів повоєнної відбудови, має важливе значення для стимулювання економічного зростання та розвитку трудових ресурсів України. Національним інтересом є створення максимально сприятливих умов для повернення українських біженців, в першу чергу молоді, а також створення гідних умов праці задля нівелювання можливості використання трудових мігрантів для демпінгу ринку праці».

Юрій Гаврилечко, доцент кафедри національної безпеки, менеджменту та публічного адміністрування Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «МНТУ», канд. держ. упр.:

«Війна викликала суттєвий дефіцит кадрів та змінила гендерну структуру вітчизняного ринку праці. Розмірковуючи над новою міграційною політикою варто взяти до уваги можливість поступового та часткового заміщення вакантних посад за рахунок жінок. Вже зараз варто розпочати дослідження обсягів гендерного транзиту, що дасть змогу запропонувати ефективні шляхи подолання проблеми нестачі кадрів».

Ярослав Руцишин, народний депутат України:

«Необхідно лібералізувати процедуру працевлаштування іноземних громадян в Україні. Першим кроком у процесі оновлення ринку праці може стати скасування вимоги до працедавців отримувати дозвіл на застосування праці іноземців та осіб без громадянства. Це дозволить зменшити втрати, час та ресурси українського підприємництва, яке воно витрачає на дозвільні процедури у процесі подолання дефіциту робочої сили».

РЕЗОЛЮЦІЯ

На сучасному етапі світового розвитку явище міжнародної міграції набуває все більшого масштабу, перетворюючись на провідний важіль трудових ресурсного забезпечення і формуючи глобальний трудовий ресурсний контур.

Враховуючи масштаб і спрямованість міграційних переміщень, міжнародна міграція виступає системологічною передумовою потужних трансформацій у світовому трудових ресурсному просторі, закладаючи основи сучасної міграційної політики країн, у тому числі України.

Враховуючи похідний характер міграції, в основу розбудови державної міграційної політики України має бути покладена Концепція поствоєнного економічного розвитку держави, центральним вектором якої повинно стати створення передумов для стримування відтоку населення, розвитку інтелектуального потенціалу держави і забезпечення найбільш повної професійної самореалізації на ринку праці.

Перспективними напрямками розбудови міграційної політики України мають стати такі:

- стратегічний характер міграційної політики;
- захист національних економічних інтересів;
- пріоритет кваліфікованої імміграції;
- визначення пріоритетних сфер залучення мігрантів;
- децентралізація реалізації міграційної політики;
- залучення акредитованих роботодавців до вирішення завдань трудових ресурсного забезпечення;
- визначення чітких критеріїв допуску іммігрантів в країну;
- запобігання нелегальній міграції.

Важлива роль при цьому має відводитись інформаційному супроводженню і законодавчому забезпеченню розробки і реалізації Державної міграційної політики України.

За результатами роботи Круглого столу пропонується створити робочу групу з розробки пропозицій щодо удосконалення державної міграційної політики України.

Міграційна політика як важіль поствоєнного розвитку України:

збірник матеріалів круглого столу

(за результатами круглого столу 27 лютого 2024 р., м. Київ)

Загальна редакція : С. П. Калініна

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
вченою радою економіко-правового факультету Маріупольського
державного університету (протокол № 7 від 20.03.2024)

Комп'ютерна верстка: С. П. Ланська